

§ 441

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta päiväkotien pihojen pölyn hallinnan ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoitus ja toimenpidetoteutus

HEL 2023-007029 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Talousarvioaloite koskee rakentuville, vielä keskeneräisille uusille alueille sijoittuvien väliaikaisten ja pysyvien päiväkotien piha-alueiden pölynhallintaa ja aurinkosuojausta. Ratkaisuksi ehdotetaan siirtomerialueita sadettimiseen sekä siirrettäviä, helposti kiinnitettäviä katoksia.

Suunnittelun nykyiset lähtökohdat

Väliaikaiset ja pysyvät päiväkodit sekä muutokset jo rakennettujen päiväkotien tiloihin tai piha-alueille perustuvat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ilmaisemaan tarpeeseen ja suunnitteluohjeisiin.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa hankkeiden ja muutostöiden suunnittelusta ja toteutuksesta kaupungin strategian tavoitteiden mukaan sekä vuokraamiensa tilojen turvallisuudesta ja terveellisyydestä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ohjaa tilojen ja leikkipihojen toiminnallista suunnittelua.

Pihasuunnittelussa lähtökohtana on esteettömyys, turvallisuus, terveellisyys (kasvien myrkyttömyys) sekä kestävyys, huollettavuus ja ylläpidettävyyys. Nykyisessä Oppimisympäristöjen tilasuunnitteluohjeessa suositaan kasvillisuutta ja otetaan huomioon auringolta suojaavat katokset ja rakennelmat. Suunnitteluohjeessa kehoitetaan säilyttämään mahdollisimman paljon olemassa olevaa puustoa ja luontoa, mikä myös edistää pölyttömyyden ja varjoisuuden toteutumista. Osana ilmastomuutokseen sopeutumista auringonsuojaus on tärkeä asia, jonka merkitys on viime vuosina kasvanut ja kasvaa edelleen.

Kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialat keräävät osaltaan käyttäjiltä palautetta, minkä perusteella suunnitteluohjeistusta kehitetään. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan saaman palautteen perusteella ei uusissa viime vuosina toteutetuissa hankkeissa ole ollut puutetta aurinkovarjoista. Pihojen pintamateriaalivalintoja on pidetty onnistuneena. Vanhemmissa kiinteistöissä aurinkosuojarpeita kar-

toitetaan vuosittain ja pihaille on lisätty aurinkosuojarajoja. Lisäksi pihaparannushankkeiden yhteydessä kiinnitetään huomiota varjopaikkojen lisäämiseen.

Rakennustyömaiden pölyn hallinta

Rakennustyömailla urakoiden kaupallisissa asiakirjoissa on edellytetty urakoitsijaa estämään pölyn kulkeutuminen työalueen ulkopuolelle. Pölyä synnyttävissä ja runsaasti pölyävissä työvaiheissa käytetään kohdepoistolla varustettuja laitteita.

Yhteenveto

Kaupunkiympäristön toimiala huolehtii päiväkotitilojen ja niiden leikkipihojen suunnittelusta ja toteutuksesta kaupungin strategian tavoitteiden mukaan, tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Päiväkotien leikkipihojen toiminnallinen kehittäminen tapahtuu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimesta.

Nykyisessä oheistuksessa ja suunnittelunohjauksessa auringonsuojaus on otettu huomioon. Osana ilmastonmuutokseen sopeutumista auringonsuojaratkaisuihin tullaan jatkossa kiinnittämään entistä enemmän huomiota ja painottamaan vahvemmin myös suunnittelunohjauksessa. Työmaapölyn leviämisen ehkäisy tulee tapahtua urakoitsijoiden toimesta.

Tarvetta väliaikaisille ratkaisuille, kuten siirtonurmet, sadettimet ja lisäaurinkosuojaratkaisut, seurataan kaupunkiympäristön ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Suunnitteluohjeistusta tullaan tältä osin tarvittaessa päivittämään. Väliaikaiset ratkaisut lisäävät jonkin verran hankkeiden investointi-, muutostyö- sekä ylläpitokustannuksia sekä vastaavasti kaskolta perittävää vuokraa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, päiväkotien pihojen pölyn hallinnan ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoitus ja toimenpidetoteutus, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

05.09.2023

Asia/8

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Anu Karhuvaara ja kaksi muuta valtuutettua ovat tehneet 24.5.2023 seuraavan talousarvioaloitteen:

Toivomusponnen allekirjoittaneet ovat sitä mieltä, että kaupunkitekniikka varaa rahaa tutkiakseen ja toteuttaakseen päiväkotipihojen pölynhallintaa ja lasten leikkipisteiden suojaamista aurinkokatoksilla

Varsinkin väliaikaiset ja uusille alueille ja keskeneräisillä rakennustyömailla rakennettujen piha-alueiden rakennuksia hitaampi rakentuminen ja viimeistely aiheuttavat päiväkotii-ikäisille lapsille terveydelle haitallista pölyaltistusta ja altistumista myös liialliselle auringon paahteelle. Kaikilla väliaikaisilla pihoilla ei myöskään ole varjostavaa kasvillisuutta tai pölyä sitovia nurmialueita. Ympäristön rakennuspöly on kesäisin iso lisähaitta. Siirtonurmialueet sadettiminen sitoisivat sekä naapurustopölyn että pihan hiekkapölyn. Siirrettävillä ja helposti kiinnitettävillä katoksilla voitaisi kattaa vesi- ja hiekkaleikkipisteitä sekä oleskelupaviljonkeja aurinkosuojiksi.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 13.9.2023 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Päivi Etelämäki, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, päiväkotien pihojen pölyn hallinnan ja aurinkosuojausmahdollisuuksien kartoitus ja toimenpidetoteutus, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano